Ἐνῶ καθορίζει τὰς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ Ἐθνικὸν θέμα

ΔΙΑΦΩΝΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ

Θλιβερὰ ἡ κατάστασις εἰς τὴν Παιδείαν. Οἱ νέοι πλησίον τῆς Ἐκκλησίας

Τὴν διαφωνίαν του μὲ τοὺς χειρισμοὺς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ κ. Χριστόφια εἰς τὸ Κυπριακὸν διετύπωσεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος εἰς συνέντευξιν, τὴν ὁποίαν παρεχώρησεν εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἀλήθεια» καὶ εἰς τὴν δημοσιογράφον κ. Ἄννα–Μαρία Εὐτυχίου. Εἰς τὴν ἴδιαν συνέντευξιν ὁμιλεῖ διὰ τὴν κατάστασιν εἰς τὴν Παιδείαν, τὴν φορολογίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν νεολαίαν. Παραθέτομεν τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς συνεντεύξεως. Αὐτὰ ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

«**—Πῶς κρίνετε τοὺς χειρισμοὺς τοῦ προέδρου σὲ σχέση μὲ τὸ Κυπριακό;**

—Εἶναι γνωστὲς οἱ θέσεις μας ὡς Ἐκκλησία. Δὲν παραβλέπουμε τὶς δυσκολίες, ποὺ ἔχει ἡ ἑκάστοτε κυβέρνηση. Ἐμεῖς πολλὲς φορὲς εἴμαστε ἐπικριτικοί, γιατί ξεφεύγουμε ἀπὸ τὴ βάση τῶν συνομιλιῶν. Ἔχει ἀποφασισθεῖ μιὰ βάση, ποὺ γιὰ μᾶς ἦταν ὀδυνηρή, ἀλλὰ δεχθήκαμε τὴν Ὁμοσπονδία. Δυστυχῶς τόσο ἡ τουρκοκυπριακὴ ἡγεσία, ὅσο καὶ ἡ κυβέρνηση τῆς Ἄγκυρας, ἔχουν ξεφύγει καὶ ὅλες τους οἱ προτάσεις μιλοῦν γιὰ Συνομοσπονδία καὶ ὄχι Ὁμοσπονδία. Θέλουν δύο κράτη, μὲ κάποια χαλαρὴ σύνδεση. Βλέπουμε ὅτι ἡ ὅλη ἐξέλιξη θὰ εἶναι πολὺ ὀδυνηρὴ γιὰ μᾶς, γιατί στόχος τῶν Τούρκων εἶναι νὰ ἐποικίσουν καὶ νὰ τουρκοποιήσουν τὸ Βορρᾶ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἕνα τους πόδι νὰ εἶναι στὸ Νότο καὶ εἶναι ὅτι χειρότερο.

Ἡ Ἐκκλησία μέχρι, ποὺ ζοῦσε ὁ μακαριστὸς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ποτὲ δὲν δέχθηκε τὴν Ὁμοσπονδία, πάντοτε ἡ Ἐκκλησία ἀπέρριπτε αὐτὴ τὴ λύση. Κάναμε κάποια ὑποχώρηση ἐμεῖς, ἐπειδὴ ἡ πολιτικὴ ἡγεσία δέχθηκε τὴν Ὁμοσπονδία, ἀλλὰ τὴ λειτουργικὴ Ὁμοσπονδία, μιὰ ἰσορροπημένη λύση, ποὺ θὰ βοηθᾶ ὅλο τὸ λαό, Ἕλληνες καὶ Τούρκους, ποὺ θὰ εἶναι εὐτυχισμένοι στὴ γῆ τῶν πατέρων τους. Δυστυχῶς, ὅπως ἐξελίσσονται τὰ πράγματα, πᾶμε γιὰ Συνομοσπονδία καὶ ὄχι Ὁμοσπονδία. Ἐδῶ διαφωνοῦμε καὶ πολλὲς φορὲς κακίζουμε τὸν πρόεδρο γιὰ τὶς ἐκπτώσεις ποὺ κάνει, παρόλο ποὺ εἶμαι σὲ θέση νὰ καταλαβαίνω πόση πίεση δέχεται. Ἐμεῖς εἴμαστε εἰς θέση νὰ τοῦ συμπαρασταθοῦμε, ἂν κρατήσει μιὰ ἄψογη Ἐθνικὴ γραμμή.

Ἀκοῦμε συχνὰ πυκνὰ νὰ λένε ὅτι "ἡ Ὁμοσπονδία, δὲν εἶναι ἔργο δικό μας, τὴν βρήκαμε τὴν Ὁμοσπονδία" καὶ πολλὲς φορὲς εἶχα δηλώσει ὅτι ἡ Ὁμοσπονδία τοῦ Μακαρίου δὲν ἔχει καμία σχέση μὲ τὴ σημερινὴ Ὁμοσπονδία, ποὺ θέλουν οἱ ἡγέτες τοῦ λαοῦ μας. Ἡ Ὁμοσπονδία τοῦ Μακαρίου, ὅπως τὴν ἤθελε ὁ ἀείμνηστος, ἦταν πολὺ λειτουργική, δὲν ὑπῆρχαν τότε οἱ ἔποικοι. Ὅπου καὶ νὰ πηγαίναμε ἐμεῖς, ὅπου καὶ νὰ ἔμεναν οἱ Τοῦρκοι, θὰ εἴχαμε πλειοψηφία καὶ στὸ Βορρᾶ καὶ στὸ Νότο. Θὰ προσπαθοῦσε τότε νὰ κάνει μιὰ λειτουργικὴ Ὁμοσπονδία.

Οἱ Τοῦρκοι ἀκόμα καὶ τὶς συμφωνίες, τὶς ὁποῖες ὑπόγραψαν στὸ παρελθὸν δὲν τὶς σεβάστηκαν. Οὔτε τὴν τρίτη Βιέννη σεβάστηκε ὁ Ντενκτάς, οὔτε τὶς συμφωνίες Κορυφῆς Μακαρίου–Ντενκτὰς καὶ Κυπριανοῦ–Ντενκτὰς σεβάστηκαν, ποὺ ἦταν ὑπογεγραμμένες. Ἔχουμε νὰ κάνουμε μὲ ἕνα ἀντίπαλο δύσκολο, πάντοτε οἱ θέσεις τους εἶναι μαξιμαλιστικὲς καὶ ἐπιμένουν. Εἶναι μεγάλη χώρα ἡ Τουρκία καὶ συμπεριφέρεται ἀλαζονικὰ σὲ ἐμᾶς τοὺς μικροὺς καὶ ἀνύπαρκτους, ἀλλὰ ἐπιτέλους πρέπει νὰ πατήσουμε πόδι, εἴμαστε καὶ στὴν Εὐρώπη καὶ πρέπει νὰ διεκδικοῦμε νὰ ἐφαρμοστοῦν ἀκριβῶς οἱ συμφωνίες, ποὺ διέπουν τὴν Εὐρώπη. Τότε θὰ κάνουμε ἕνα κράτος σωστό.

Θὰ τὸν κρίνει ὁ λαὸς

—Θεωρεῖτε ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ὡς ἐκλεγμένος τοῦ λαοῦ, δὲν ἐκφράζει τὴν ἑλληνοκυπριακὴ κοινότητα;

Ὡς πρόεδρος εἶναι ἐντεταλμένος τῆς δικῆς μας πλευρᾶς νὰ διεξάγει συνομιλίες. Δὲν ἀμφισβητεῖ κανεὶς αὐτὸ τὸ δικαίωμα. Βέβαια, κανεὶς δὲν τὸν ἔχει ἐξουσιοδοτήσει ἐν λευκῷ καὶ τὸ καταλαβαίνει καὶ ὁ ἴδιος. Δήλωσε πολλὲς φορὲς πὼς τὴν ὅποια λύση θὰ τὴν φέρει καὶ θὰ εἶναι στὴ διάθεση τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Νὰ ἀποφανθεῖ ὁ παντοδύναμος λαὸς γιὰ τὸ μέλλον του καὶ αὐτὸ εἶναι μιὰ δημοκρατικὴ Ἀρχή, ποὺ εὐτυχῶς στὴν Κύπρο τὴν ἔχουμε, ὅπως λόγου καὶ ἔκφρασης καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς.

Ὁ πρόεδρος κάνει τὸ καθῆκον του καὶ θὰ εἶναι ὑπόλογος στὸ λαό, ὅπως ὅλοι μας θὰ εἴμαστε ὑπόλογοι στὸ λαό. Ἂν πετύχει κάτι καλό, ὁ λαὸς θὰ τὸν χειροκροτήσει, ἂν δὲν πετύχει, τότε νὰ εἶναι ἕτοιμος νὰ ἀκούσει τὶς διαφωνίες. Δὲν θὰ συμφωνήσει ὁ λαὸς ἂν κάτι δὲν πάει καλά. Αὐτὸ ἰσχύει γιὰ ὅλους μας, δὲν εἶναι μόνο γιὰ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας.

Ὁ λαὸς πρέπει νὰ ἔχει ἐνημέρωση καὶ γνώση

—Κυκλοφοροῦν ὁρισμένα φυλλάδια σὲ Ἱεροὺς Ναούς, ποὺ ἀναφέρονται σὲ μιὰ ἐνδεχόμενη λύση τοῦ Κυπριακοῦ καὶ κινδύνους, ποὺ ἐλλοχεύουν μέσα ἀπὸ τοὺς νῦν χειρισμούς. Θεωρεῖτε ὅτι οἱ ἐκκλησιαζόμενοι συμφωνοῦν μὲ αὐτό; Ὑπάρχουν κάποιοι, πού μπορεῖ νὰ ἐνοχλοῦνται;

—Νὰ κάνω μιὰ διόρθωση καὶ νὰ πῶ ὅτι, μιὰ φορὰ πῆγαν φυλλάδια στὴν Ἀρχιεπισκοπικὴ περιφέρεια καὶ ἀποφασίσαμε νὰ μὴ ξαναστείλουμε στὶς ἐκκλησίες. Ἐπίσης ὑπάρχει δημοκρατία καὶ ἐδῶ, δὲν πιέσαμε κανένα νὰ πάρει τὸ φυλλάδιο, ὅποιος ἤθελε τὸ ἔπαιρνε καὶ τὸ διάβαζε, ὅσοι δὲν ἤθελαν δὲν τὸ ἔπαιρναν. Ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀποφύγουμε τὶς περιττὲς συζητήσεις, ἐμεῖς ἀπευθυνθήκαμε στὴν ἐφημερίδα "ὁ Φιλελεύθερος" καὶ εἴπαμε τὶς ἀπόψεις μας μέσω τῆς ἐφημερίδας, μέσω ἔνθετου ποὺ κυκλοφορεῖ, ἐπειδὴ θέλουμε νὰ ὑπάρχει ἐνημέρωση τοῦ λαοῦ, ὅταν θὰ ἔρθει τὸ σχέδιο. Ὁ λαὸς πρέπει νὰ ἔχει ἐνημέρωση καὶ γνώση. Δὲν θέλουμε ἡ ἐνδεχόμενη λύση, ποὺ θὰ ἔρθει ἐνώπιον μας νὰ ἔρθει ἀπότομα. Πιστεύω αὐτὸ δὲν εἶναι κακό. Μπορεῖ τὸ λαὸ νὰ τὸν ἐνημερώσει καὶ ἡ κυβέρνηση καὶ τὰ κόμματα καὶ ἡ Ἐκκλησία, μποροῦν οἱ πάντες. Φτάνει νὰ ἐνημερώνουν τὸ λαὸ σωστὰ καὶ ὄχι ψεύτικα, ἐπειδὴ οἱ ἐπιπτώσεις, θετικὲς ἢ ἀρνητικές, θὰ εἶναι πάνω στὸ λαό μας. Ἐμεῖς θέλουμε νὰ ὑπάρχουν θετικὲς ἐπιπτώσεις καὶ ὄχι νὰ ἀναγκαστεῖ ὁ λαὸς μας νὰ ζητήσει Πατρίδα ἀλλοῦ.

Ἡ Παιδεία

—Στὸ θέμα τῆς Παιδείας, Μακαριότατε, τὰ προηγούμενα χρόνια ἡ Ἐκκλησία εἶχε ἄποψη καὶ λόγο στὴν Παιδεία. Πιστεύετε ὅτι ἡ σημερινὴ κυβέρνηση ἔχει περιθωριοποιήσει τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴ θρησκεία μας γενικότερα;

—Δὲν εἶναι μόνο ἡ σημερινὴ κυβέρνηση. Οἱ τελευταῖες κυβερνήσεις, δυστυχῶς, ἔχουν περιθωριοποιήσει τὴν Ἐκκλησία. Δὲν εἶχαν τὸν ἀνάλογο σεβασμό, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ αἰῶνες ἦταν σκυμμένη στὴν Παιδεία μας καὶ τὴν κράτησε σὲ δύσκολους χρόνους καὶ ἐποχές. Μέχρι τὸ 1960 ποὺ ἐγκαθιδρύθηκε ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία, τουλάχιστον τὴ Μέση Ἐκπαίδευση, ἡ Ἐκκλησία τὴν εἶχε ὑπὸ τὴν προστασία της καὶ ἡ Παιδεία μας πήγαινε θαυμάσια. Ἀπὸ τότε ποὺ ἀνέλαβε τὸ κράτος καὶ ἔβαλε τὴν Ἐκκλησία στὸ περιθώριο, ἔχουμε τὰ σημερινὰ θλιβερὰ ἀποτελέσματα, μέχρι τοῦ σημείου ὁ μαθητὴς νὰ χτυπᾶ τὸ δάσκαλο. Μιὰ ἀνεπίτρεπτη κατάσταση.

—Πιστεύετε ὅτι ἡ νεολαία τὸν τελευταῖο καιρὸ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία;

—Νομίζω ὅτι οἱ νέοι εἶναι πολὺ κοντά μας. Κάθε Κυριακὴ καὶ γιορτή, ὁ λαός μας ἐκκλησιάζεται καὶ ἔχουμε αὔξηση ἐκκλησιασμοῦ καὶ στὶς πόλεις καὶ στὴν ὕπαιθρο. Κτίζουμε συνέχεια Ἱ. Ναοὺς καὶ κάθε Κυριακὴ καὶ γιορτὴ οἱ Ἱ. Ναοὶ εἶναι γεμάτοι. Δὲν ἔχω λόγους νὰ ἀνησυχῶ ὅτι ἡ νεολαία μας δὲν θρησκεύεται καὶ δὲν νομίζω ὅτι καὶ ἐμεῖς ἤμασταν καλύτεροι ὅταν ἤμασταν νέοι. Ἴσως μάλιστα ἂν εἴχαμε τὰ μέσα, ποὺ ἔχει ἡ σημερινὴ νεολαία, ἴσως νὰ ἤμασταν χειρότερα. Πιστεύω ὅτι τὰ παιδιά μας εἶναι καλά, ἀλλὰ τὰ ἐρεθίσματα, ποὺ λαμβάνουν σήμερα εἶναι ἀρνητικὰ καὶ δυστυχῶς ὑπάρχει καὶ μιὰ ἀδιαφορία. Τὸ σημαντικὸ εἶναι τὸ τί λαμβάνει τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τὴν οἰκογένεια, ἐπειδὴ ὅτι καὶ νὰ δώσει ἡ Παιδεία, τὸ σχολεῖο καὶ ἡ Ἐκκλησία ἀργότερα, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ἀφομοιώσει τὸ παιδί. Πρέπει πρῶτα νὰ πάρει τὶς ἀρχὲς ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του καὶ δυστυχῶς σήμερα, ἐργάζονται καὶ οἱ δύο οἱ γονεῖς καὶ οἱ παπποῦδες ἔμειναν στὴν ὕπαιθρο.

Ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ μὲ διάφορους τρόπους, ὅπως ὁμιλίες, κηρύγματα, κατηχητικά, κατασκηνώσεις ποὺ κάνουμε, νὰ κρούουμε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου καὶ νὰ καλοῦμε τὰ παιδιὰ νὰ κοιτάξουν καὶ τὸν ἔσω ἄνθρωπο, ποὺ δὲν εἶναι μόνο ὕλη, ἀλλὰ καὶ πνεῦμα. Πρέπει νὰ κοιτάζουμε καὶ τὴν πνευματική του ὑπόσταση, τὴν ψυχή του. Δὲν χρειάζεται τὸ παιδὶ μόνο ὕλη καὶ γνώσεις, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπιά. Πρέπει νὰ μάθει ἀπὸ μικρὸ νὰ στηρίζεται σὲ ἦθος, ἀξίες καὶ ἰδανικά.

Ἐκκλησία καὶ φορολογία

—Ἡ φορολογία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἕνα θέμα, ποὺ πηγαινοέρχεται. Τελικὰ ποῦ βρισκόμαστε;

—Στὸ σημεῖο αὐτὸ γίνεται πρώτης ποιότητας λαϊκισμός. Ἡ Ἐκκλησία φορολογεῖται, πληρώνει τοὺς φόρους της καὶ ὅτι λέγεται ἐπισταμένως, ὅτι δὲν πληρώνει φόρους ἡ Ἐκκλησία εἶναι κακοῆθες ψέμα. Πληρώνουμε ὅλους τοὺς φόρους. Αὐτὸ ποὺ θέλαμε ἦταν μιὰ συμφωνία, ποὺ θὰ γινόταν μὲ τὴν κυβέρνηση, ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία ἔχει μιὰ περιουσία τεραστίων διαστάσεων καὶ διερωτηθήκαμε πῶς σὲ περιουσία, ἡ ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ ἀξιοποιηθεῖ, νὰ πληρώνεις φόρο γι' αὐτή; Καὶ ἐξηγῶ, ἂν ἔχουμε 100 σκάλες πάνω στὴ θάλασσα καὶ εἶναι βράχοι, μὲ εἰσόδημα μηδέν, ἂν ἔρθουν καὶ τὴν κοστολογήσουν ἕνα ἑκατομμύριο τὴ σκάλα, φαντάζεστε τί φόρους θὰ πληρώσουμε; Καλύτερα νὰ τὴν πουλήσουμε. Ὅμως ἡ περιουσία αὐτὴ δὲν εἶναι δική μας. Ἐμεῖς εἴμαστε θεματοφύλακες καὶ διαχειριστὲς τῆς περιουσίας καὶ πρέπει νὰ εἴμαστε καλοὶ διαχειριστές. Εἶπα, "κύριοι, τὴν μὴ ἀξιοποιημένη περιουσία δὲν πρέπει νὰ τὴν φορολογεῖτε διότι, ἂν τὴν φορολογήσετε, ἐμεῖς θὰ ἀναγκασθοῦμε νὰ τὴν ἀξιοποιήσουμε γιὰ νὰ ἔχουμε εἰσόδημα γιὰ νὰ πληρώνουμε τοὺς φόρους μας, διαφορετικὰ θὰ πρέπει κάθε χρόνο νὰ πουλοῦμε ἕνα κομμάτι γιὰ νὰ πληρώνουμε τοὺς φόρους καὶ κάποια στιγμὴ θὰ ἐκλείψει. Ἐὰν μᾶς ἀναγκάσετε μέσα σὲ λίγα χρόνια νὰ μεταποιήσουμε αὐτὴ τὴν περιουσία, νὰ τὴν ἐπενδύσουμε, ὅσο ἔξυπνοι καὶ ἂν εἴμαστε, ὅσο δραστήριοι καὶ ἂν εἴμαστε, θὰ κάνουμε λάθη καὶ τὰ λάθη θὰ τὰ πληρώσει ὁ καημένος ὁ λαός".

Ἡ περιουσία ἀνήκει στὸ λαὸ καὶ δὲν κάνω λαϊκισμό. Δὲν ἀνήκει στὸν Ἀρχιεπίσκοπο, ἢ στὸ Μητροπολίτη ἢ στὸν Ἡγούμενο ἢ στὸν παπά. Αὐτὴ ἡ περιουσία εἶναι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν Ἐκκλησία τὴν ἀποτελεῖ ὅλο τὸ πλήρωμά της. Οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, κάτοικοι αὐτοῦ τοῦ νησιοῦ. Γι' αὐτὸ ἔσπευσα νὰ κάνω μιὰ συμφωνία μὲ τὴν κυβέρνηση. Ἔχει μονογραφηθεῖ αὐτὴ ἡ συμφωνία καὶ ἔπρεπε νὰ πάει στὴ Βουλὴ γιὰ νὰ ψηφιστεῖ νόμος. Ἔχασε τὶς ἐκλογὲς ὁ μακαρίτης ὁ Παπαδόπουλος καὶ μείναμε ἐκεῖ. Δὲν πῆγε στὴ Βουλή. Εἶπα ἐντάξει, ἔχουμε δημοκρατία, ἔχουμε ἐλευθερία λόγου, μπορεῖ ὁ κάθε ἕνας νὰ λέει ὅτι θέλει, δὲν θέλει ἡ νῦν κυβέρνηση νὰ περάσει αὐτὴ τὴ συμφωνία, τότε εἶπα, ἐπὶ ἄλλης κυβερνήσεως, θὰ τακτοποιήσω τὴ φορολογία τῆς Ἐκκλησίας.

Πάντως ἐμεῖς θὰ ἐξακολουθήσουμε νὰ πληρώνουμε τοὺς φόρους μας, μέχρι νὰ δοῦμε νὰ ἀνατέλλουν καλύτερες ἡμέρες. Δὲν ἀρνούμαστε τὴν πληρωμὴ τῶν φόρων».

ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΓΙΟΚΑΤΑΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ

Γράφει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἠλείας ***κ. Γερμανὸς***

Α΄
Γενικά

1. Ὡς γνωστόν ἕνα ἀπό τά 4 ἰδιαίτερα γνωρίσματα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας εἶναι τό «ΑΓΙΑ», ἀφοῦ κεφαλή αὐτῆς εἶναι ὁ ΠΑΝΑΓΙΟΣ Θεάνθρωπος Κύριος Ἰησοῦς Χριστός. Ἀλλά καί ὁ γλυκύτερος καρπός τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ὁ ἁγιασμός τῶν μελῶν της, ἀφοῦ *«τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός ὑμῶν»* (Α΄ Θεσσαλ. δ΄ 3), ἐνῶ ὁ Θεάνθρωπος εἰς τήν ἀρχιερατικήν του προσευχήν ἔλεγεν· *«ὑπέρ αὐτῶν ἐγώ ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα καί αὐτοί ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ»* καί παρεκάλει τόν Οὐράνιον Πατέρα του· *«ἁγίασον αὐτούς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου»* (Ἰωάννου ιζ΄17 – 19). Διά τοῦτο καί ἡ θεϊκή παραγγελία· *«ἅγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγώ ἅγιός εἰμι»* (Α΄ Πέτρου α΄ 16).

Ἔπειτα βασική πίστις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας εἶναι, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος βαπτιζόμενος εἰς τό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος ἑνοῦται μέ τό μυστικό Σῶμα τοῦ Κυρίου καί ὡς τοιοῦτος εἶναι ἅγιος. Διότι κατά τόν Ἀπ. Παῦλον *«εἰ ἡ ἀπαρχή ἁγία καί τό φύραμα· καί εἰ ἡ ρίζα ἁγία καί οἱ κλάδοι»* (Ρωμαίους ια΄ 16). Ἐξ οὗ καί ὁμιλοῦμεν περί *«ἁγίων ἀδελφῶν»*, ὅταν ἀπευθυνόμεθα σέ χριστιανούς συνανθρώπους μας (Ρωμαίους α΄ 7, ιε΄ 25 – 26, Β΄ Κορινθίους α΄ 1, Ἐφεσίους α΄ 1, κ.λπ.).

2. Παρά ταῦτα ἡ Ἐκκλησία μας ἐκ πάντων τῶν ἁγίων μελῶν της ἐξεχώρισε κάποια μέλη της, τά ὁποῖα ἐχαρακτήρισε μέ τό ἰδιαίτερο προσωνύμιο τοῦ «ἁγίου», διά τήν μεγίστην τους προσφορά στήν Ἐκκλησίαν (ἱεραποστολική, ὁμολογιακή, θυσιαστική, ἀσκητική, θεολογική, θαυματουργική κ.λπ.), ἀλλά καί διά τήν ἰδιαιτέραν χάριν καί τήν τιμήν, πού ἔλαβαν ἀπό τόν Θεόν καί τήν παρρησίαν, πού ἀπέκτησαν παρά τῷ Θεῷ (Θεοτόκος, Πρόδρομος, Ἀπόστολοι, Πρωτομάρτυς Στέφανος, Ἀποστολικοί Πατέρες, Μάρτυρες, Μεγάλοι ἱεράρχες κ.λπ.). Τοῦτο ἀποτελοῦσε κοινή πεποίθηση, καθολική συνείδησι τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Δηλαδή οἱ πιστοί ἀπελάμβαναν καί ζοῦσαν τά διά τοῦ ἁγίου προσώπου ἐκπεμπόμενα θεῖα χαρίσματα (ἐμφανίσεις του, θαύματα, θεραπείας, εὐωδία λειψάνων, ἱκανοποίησι διαφόρων αἰτημάτων κ.λπ.) στήν καθημερινή τους ζωή. Ἔτσι, ὅταν ἡ συνείδησις τῶν πιστῶν μαρτυροῦσε διά τήν ἁγιότητα ἑνός συγκεκριμένου προσώπου, τότε, χωρίς καμμίαν ἐπίσημον πρᾶξιν συνήρχοντο οἱ πιστοί διά τήν ἐπέτειον τῆς μνήμης του, ἀνεγείροντο Ναοί ἐπ' ὀνόματί του, ἐποιοῦντο τροπάρια, κ.λπ. Τότε καί ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία ὡμολόγει ἐπισήμως τήν ἁγιότητα τῶν ἁγίων ἀνδρῶν (Συνοδικό Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου), ἀπεδέχετο τίς ἱερές Ἀκολουθίες καί τίς ἐνσωμάτωνε στά ἐν χρήσει λειτουργικά της βιβλία. Πολύ ἀργότερα δέ ἄρχισε νά ἐκδίδη καί ἐπισήμους Πράξεις ἀναγνωρίσεως ἁγίων (Γρηγόριον Παλαμᾶ, Ἅγιον Διονύσιον Ζακύνθου, ὅσιον Γεράσιμον κ.λπ.)[1].

Τέλος θέλω νά ὑπογραμμίσω καί τοῦτο, ὅτι ἡ τιμή τῶν ἁγίων, γίνεται ΜΟΝΟΝ διά νά δοξάζεται δι' αὐτῶν ὁ Θεός καί νά ἐνισχύωνται στόν πνευματικόν τους ἀγῶνα οἱ ἀγωνιζόμενοι χριστιανοί, ἐπικαλούμενοι τίς πρεσβεῖες των. **Διά ΚΑΝΕΝΑΝ ἄλλον λόγον.**

3. Στίς ἡμέρες μας, ὅμως, βλέπω μιάν ἄλλου εἴδους προσπάθεια τινῶν.

Δηλαδή σήμερα ἐπιδιώκεται ἀπό τινας ὄχι ἡ ἀναγνώρισις ἐπισήμως τῆς ἤδη ὑπαρχούσης ἐκκλησιαστικῆς πεποιθήσεως, ἡ ὁποία ἀντικειμενικά καί ἐκκλησιολογικά ἔχει σχηματισθῆ καί βιώνεται ἐπί μακρόν ἀπό τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά πρῶτα νά γίνη ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἁγιότητος κάποιων προσώπων ἀπό τά ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας καί ἔπειτα ἡ ἀποδοχή αὐτῶν ἀπό τά μέλη της. Κατά ἕνα τρόπον δηλαδή γίνεται προσπάθεια ἐπιβολῆς ἀπό τήν ἐκκλησιαστικήν Διοίκησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς θεωρουμένων ἁγίων προσώπων στό Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε νά μή ὠφελῆται τό Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῆς ἁγιοποιήσεως τούτων καί νά ἀποβαίνη ἄσκοπος ἡ ἐπίσημος ἀναγνώρισίς των, κάποτε δέ καί ἐπιζήμιος, ἀφοῦ ἀκούονται καί γράφονται δυσμενῆ σχόλια καί διά τά ἁγιοποιημένα πρόσωπα (Χρυσόστομος Σμύρνης) καί διά τήν σπουδήν τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας μας, ὡς εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ ἰατροῦ Λέκκα, ὥστε τινές νά ὁμιλοῦν περί «βιομηχανίας ἁγίων». Διότι πράγματι τά τελευταῖα 30 χρόνια ἔχουν ἁγιοποιηθῆ τόσα πρόσωπα, ὅσα δέν ἁγιοποιήθηκαν αἰῶνες!

4. Διά τοῦτο διερωτᾶται κανείς· Τί συμβαίνει; Εἶναι μεγάλη ἡ ἁγιότητα σήμερα καί τόσοι πολλοί στήν ἐποχή μας εὐηρέστησαν τῷ Θεῷ, ὥστε Ἐκεῖνος τούς ἐθαυμάστωσε καί ἀποδεδειγμένως δημοσίως τούς ἐνεφάνισε ἤ ἐμεῖς ἔχομε χάσει τά ἁγιοπνευματικά κριτήρια ἀναγνωρίσεως ἑνός ἁγίου;

Μήπως στήν σημερινή ἀπιστία καί τήν ἀδιαφορία τῶν ἀνθρώπων, οὗτοι ζητοῦν «σημεῖα», ὡς ζητοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι καί οἱ Ἕλληνες τῶν χρόνων τοῦ Ἰησοῦ (Ἴδε σχετικά περιστατικά: Ματθαίου ιβ΄ 38 – 45, ιστ΄ 1 – 4, κζ΄ 42 – 44, Λουκᾶ δ΄ 23 – 30, ια΄ 29, Ἰωάννου στ΄ 30 – 41, Α΄ Κορινθίους 22 – 26), καί ἡ Ἐκκλησία, ἀντιθέτως ἀπ' ὅ,τι ἔπραξεν ὁ Κύριος, προσπαθῆ νά ἱκανοποιήση τό αἴτημα μέ τήν ἁγιοποίησι νέων προσώπων;

Μήπως ἡ Ἐκκλησία μας ἐπηρεασμένη ἀπό τήν μόδα τοῦ συγχρονισμοῦ ἤ τῆς νέας ἐποχῆς, ἀναζητεῖ νά προβάλη στούς χριστιανούς μας νέα ἅγια πρότυπα, ἐγκαταλείποντας τά ὑπάρχοντα σπουδαῖα καί μεγάλα τοιαῦτα;

Μήπως εἶναι τοῦτο κάτι «πού πουλάει» κατά τήν σημερινήν ὁρολογίαν, καί κάποια μέλη της δέν θέλουν νά στερηθοῦν τῶν ὠφελημάτων του;

Πάντως ὅ,τι καί ἄν συμβαίνη, ἔχω τήν αἴσθησιν ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς λάθος δρόμο.

5. Ἀκόμη θέλω νά ὑπογραμμίσω, ὅτι δέν ἐπιτρέπεται νά λαμβάνωνται ἀπό τήν Ἐκκλησίαν ἀποφάσεις ἀναγνωρίσεως ἁγίων, γιατί τό θέλουν, τό ἐπιδιώκουν καί πιέζουν πρός τοῦτο κάποιοι συμπατριῶτες τους (Σμυρνιοί, Χιῶτες, Ἁγιορεῖτες, Ἀρμπουναῖοι, κ.λπ.). Τό γεγονός τῆς ὑποβολῆς πολλῶν αἰτήσεων διαφόρων μή ἐκκλησιαστικῶν φορέων, Συλλόγων, Σωματείων, ἀκόμη καί ἰδιωτῶν διά τήν ἁγιοποίησι προσώπων εἶναι κατά τήν ἄποψί μου ἕνα ἀκόμη σημεῖον κοσμικοποιήσεως τοῦ ζητήματος, φανερώνει τό ἀντικανονικόν τοῦ πράγματος καί τό ἀπαράδεκτον τῆς ἐκκλησιαστικῆς τακτικῆς. **Εἶναι ὄντως ἀνεπίτρεπτον νά λαμβάνωνται ἀπό τήν Ἐκκλησίαν τοιαῦται ἀποφάσεις μέ κοσμικά κριτήρια.**

Τό γεγονός τοῦτο, δηλαδή τῆς ἐν τάχει καί σωρηδόν ἁγιοποιήσεως ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, θεωρῶ ὡς **«σημεῖον τῶν καιρῶν»** καί μέ καταλαμβάνει φόβος καί τρόμος, ὅταν βλέπω λαϊκούς καί Κληρικούς, νά ἐπιδιώκουν τήν ἁγιοποίησι κάποιων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Διά τοῦτο πιστεύω, ὅτι ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος καί ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά καί τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον πρέπει νά εἶναι πολύ προσεκτικοί, ὅταν πρόκειται νά λαμβάνουν ἀποφάσεις διά τό τόσον σοβαρόν τοῦτο ἐκκλησιαστικό ζήτημα.

Β΄

Εἰδικώτερα καί συγκεκριμένα διά τόν Μοναχόν Χριστοφόρον Παναγιωτόπουλον ἤ Παπουλάκον.

1. Περί τοῦ βίου καί τῆς δράσεως τοῦ Μοναχοῦ Χριστοφόρου Παναγιωτοπούλου ἔχουν γραφῆ πολλά στά 160 χρόνια ἀπό τοῦ θανάτου του (19–1–1861). Κυρίως τότε στίς ἡμέρες τῆς δράσεώς του καί τώρα τά τελευταῖα 10 χρόνια. Ὅμως εἰς μέν τό Λαόν δέν ἔχει ἀκόμη ξεκαθαρισθῆ πότε πρόκειται διά τόν Εὐγένιον Παπουλάκον, πού καί αὐτός ἔζησε στά Καλαβρυτοχώρια καί πότε διά τόν Χριστοφόρον Παπουλάκον, εἰς δέ τούς ἱστορικούς θεωρεῖται ἀμφιλεγόμενο πρόσωπο, ὅσον καί ἄν τό ἐξωράϊσε ἡ μυθιστορηματική βιογραφία τοῦ Κωστῆ Μπαστιά (Ἴδετε Ἐγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν Ἡλίου, Τόμος 15, σελ. 468 κ. ἑξ., λῆμμα ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ, καί Θ.Η.Ε. Τόμος 10ος , στήλη 14 κ. ἑξ., λῆμμα ἐπίσης Παπουλᾶκος).

Ἔπειτα ὑπάρχουν εἰς βάρος του τρεῖς Ἐγκύκλιοι τῆς Ἱ. Συνόδου, τῆς 15ης καί 26ης Μαΐου 1852 καί τῆς 9ης Ἰουνίου 1852, διά τῶν ὁποίων οὗτος καταγγέλλεται εἰς τό Ἑλληνικόν λαόν, ὡς «λήρους ἀσέμνους καί σκανδαλώδεις ἐξερευγόμενος καί ψευδοπροφητείας περί ἐπικειμένον σεισμόν». Αἱ Ἐγκύκλοι αὗται τῆς Ἱ. Συνόδου ὑφίστανται ἀκόμη καί δέν ἔχουν ἀνακληθῆ. Ἐπίσης παρά τήν ταραχώδη ζωή του, τήν ἐκ πολλῶν χιλιάδων ὀπαδῶν του, ἐξ ὧν πολλοί ἔνοπλοι, ἐκοιμήθη καί παρέμεινε ἔκτοτε λησμονημένος στήν Μονή Παναχράντου Ἄνδρου, εἰς τήν ὁποίαν εἶχεν ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ἐξορισθῆ.

Ἀλλ' οὔτε καί κάποιο ἀποδεδειγμένως θαυμαστόν θεοσημεῖον ἔχομε ἤ ἄλλα σημεῖα, τά ὁποῖα νά φανερώνουν τήν ἁγιότητά του. Ἀπεναντίας μάλιστα, μόλις ἔγινε γνωστή ἡ ὑποβολή τῆς αἰτήσεως τῆς Ἑνώσεως Ἀρμπουναίων δι' ἀναγνώρισιν, δημοσιογραφικόν Φύλλον τῶν Ἀθηνῶν, ἄρχισε νά γράφη εἰρωνικά περί τῆς προσπαθείας ταύτης. Σέ τίτλο μέ μεγάλα γράμματα γράφει· «ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ – ΜΟΥΛΑΤΣΙΩΤΗΣ – ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ». Καί ὑπότιτλος· «Ἡ ὑποψηφιότητα ἑνός ἁγίου». Καί μέ μαῦρα εὐδιάκριτα γράμματα· «Ἔχουμε προστάτες ἁγίους τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Πυροβολικοῦ τῆς Ἀεροπορίας.... Ἀκόμη καί ἅγιο τοῦ Ἔρωτα ἀνακαλύψαμε πρόσφατα γιά τό καλό τῆς Ὀρθοδοξίας καί τοῦ γένους. Εἴμαστε πλέον ἕτοιμοι νά ὑποδεχθοῦμε καί ἕναν ἀκόμη, τόν ἅγιο τοῦ ἀντιδυτικισμοῦ» (Κυριακάτικη ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 24– 25 Μαρτίου 2001).

2. Ἡ Ἕνωσις ΑΡΜΠΟΥΝΑΙΩΝ εἶχαν ὑποβάλει αἴτησιν ἁγιοκατατάξεως τοῦ Μοναχοῦ Χριστοφόρου Παπουλάκου, τήν ὁποίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπέρριψε.

Μέ ἐνδιαφέρει νά μάθω καί ἐρωτῶ·

α) Πότε ἱδρύθηκε ἡ Ἕνωσις Ἀρμπουναίων ὁ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ;

β) Γιατί τήν Ἕνωσί τους οἱ Ἀρμπουναῖοι δέν τήν ἔχουν ἀφιερώσει στόν Ἅγιον ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΝ ἤ Παπουλάκον;

γ) Μήπως τά ἱδρυτικά Μέλη τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἀρμπουναίων δέν εἶχαν τότε τήν συνείδησιν τῆς ἁγιότητος τοῦ Παπουλάκου, γιατί ἄν τήν εἶχαν θά ἔδιναν τό ὄνομά του στήν Ἕνωσίν τους;

δ) Δέν ἔχω ὑπ' ὄψι μου τούς λόγους, πού οἱ συμπατριῶτες του τότε προέβαλαν διά τήν ἀναγνώρισι τῆς ἁγιότητός του. Πιθανολογῶ ὅμως, ὅτι ἡ ἰδέα ἐκαλλιεργήθη σ' αὐτούς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπό κάποιους ἕνεκα τῆς εὐκολίας, μέ τήν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία μας ἄρχισε στίς ἡμέρες μας νά ἀναγνωρίζη τήν ἁγιότητα διαφόρων προσώπων, ἤ διά νά μεγαλυνθῆ τό χωριό τους καί δέν ξέρω καί διατί ἄλλα. Δηλαδή ἀπό καθαρά κοσμικά κριτήρια. Γιαυτό ἐρωτῶ· Γιατί δέν ἐζήτησαν τοῦτο πρό 40 ἤ 50 ἤ 80 ἐτῶν ; Τί τό ἐξαιρετικό συνέβη τώρα;

3. Βεβαίως ὑπῆρχαν ἐσχάτως δύο βιβλία α) Τοῦ κ. Εὐθυμίου Ἰ. Ἀρμπουνιώτη μέ τόν τίτλον *Χριστόφορος Παναγιωτόπουλος ὁ «Παπουλᾶκος» τοῦ Ἄρμπουνα. Καί ἡ ὀρθόδοξη Πίστη τῶν Ἑλλήνων (1830 – 1860)* καί

β) Τοῦ Ἀρχιμ. Νεκταρίου Πέττα μέ τίτλο *ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ ὁ σύγχρονος ἀπόστολος τῆς Πίστεως καί τοῦ Γένους.*

Καί τά δύο βιβλία κινοῦνται στήν ἴδια γραμμή. Καθαρά φαίνεται ἡ προσπάθειά τους ὄχι νά παρουσιάσουν ἱστορικά ντουκουμέντα τῆς ζωῆς καί τῆς δράσεως τοῦ Μοναχοῦ Χριστοφόρου Παναγιωτοπούλου τοῦ ἐπωνομαζομένου Παπουλάκου, γιά νά ξεκαθαρισθῆ τό πρόσωπό του καί ἡ ἐνθωφελής, ἄν ὑπῆρξε, δρᾶσις του, ἀλλά πῶς θά παρουσιασθῆ ἡ ἁγιότης του. Ὅπερ λανθασμένον.

Γράφει στό βιβλίο του, γιά νά δικαιολογήση τήν ἁγιότητά του, ὁ κ. Ἀρμπουνιώτης, ὅτι στήν Μονή τοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου στό Τρίκορφο (Μουλατσιώτη) καί ἀλλοῦ ἔχουν ἀναγερθῆ Ναοί ἐπ' ὀνόματί του.

Ἐρωτῶ·

Πότε ἱδρύθησαν αὐτοί οἱ Ναοί;

Γιατί δέν ἱδρύθησαν πρό 50 ἤ 60 ἤ 80 χρόνια;

Ἔχουν ἐγκαινιασθῆ οἱ Ναοί αὐτοί;

Δύσκολο εἶναι νά φτιάξη κανείς στό κτῆμα του ἕνα Ναό;

Νομίζω ὅτι δέν πρέπει νά ἐκβιάζωμε τήν ἐνέργεια τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Μακάρι ὁ Μοναχός καί ἀδελφός μας Χριστοφόρος νά ἔχη ἀπό τόν Θεόν καταταγῆ μετά τῶν ἁγίων Του καί εἶναι τοῦτο σπουδαῖο καί ἀρκετόν γιά ὅλους μας. Ὅταν ὁ Θεός θελήση, θά ἀποκαλύψη τήν ἁγιότητά του γιά τήν ἰδικήν μας σωτηρία καί διά ΚΑΝΕΝΑΝ ΑΛΛΟΝ ΛΟΓΟΝ...

Ὡς πρός τό δεύτερον βιβλίον – Εἰσήγησι τοῦ Ἀρχιμ. Νεκταρίου Πέττα, σημειώνω τά ἑξῆς·

Ἡ εἰσήγησι αὐτή, πλήν τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἱεροκήρυκος Ἰωσήφ Κωσταντινίδη, ἡ ὁποία ἁπλῶς ἀναφέρει κάποιες συγκεντρώσεις λαοῦ διά νά ἀκούσουν τό κήρυγμα τοῦ Χριστοφόρου Παπουλάκου, οὐδεμίαν ἄλλην συγκεκριμένην πηγήν μνημονεύει.

Συγκεκριμένα·

α. Στήν σελίδα 11 ὑπό τόν τίτλον **Περιοδεῖες**, γράφει· «**Ἕνας πελοποννήσιος ἀρθρογράφος σημειώνει ...». Οὔτε ποιός ἀρθρογράφος εἶναι οὔτε τήν Ἐφημερίδα, στήν ὁποίαν γράφει ἀναφέρει.**

Παρακάτω, στήν σελίδα 17, γράφει· «**Χαρακτηριστικά ἀναφέρει ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς...**». Οὔτε ποιά Ἐφημερίδα εἶναι ἀναφέρει οὔτε ποιᾶς χρονολογίας.

Ποιό κάτω, στήν σελίδα 21, ἐπίσης ἀναγράφει· «**Ἕνας ἀρθρογράφος ἀπό τόν Μοριά σημειώνει: ....**».

Ἔτσι ὅμως, δέν μπορεῖ νά γίνη λόγος διά ἐπιστημονική ἐργασία καί ἔτσι δέν μπορεῖ νά γραφῆ ἱστορία. Καί ἀκόμη · Μπορεῖ ἔτσι νά πείση κανείς διά τήν ἁγιότητα τοῦ Μοναχοῦ Χριστοφόρου Παπουλάκου; Ἀσφαλῶς ΟΧΙ.

β. Στήν σελίδα 13 καί μέ τόν τίτλον Διδαχές, γράφει· «**Μέσα ἀπό τό Ἱστορικό Ἀρχεῖο τοῦ Ἰνστιτούτου Χριστόφορος Παπουλάκος ἀναφέρονται ἐνδεικτικά ἀρχειακές πηγές τῆς ἐποχῆς.....**». Ὅμως, οὔτε τίς πηγές μνημονεύει οὔτε πότε καί ἀπό ποιούς ἱδρύθηκε αὐτό τό «σπουδαῖο» ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ.

γ. Στήν σελίδα 18 γράφει· «'**Ἐπίσης μία σημαντική μαρτυρία πού καταγράφεται στό βιβλίο τοῦ Βασιλείου Χριστοπούλου, "Κάτοικος Πατρῶν" δίνει σημαντικές πληροφορίες γιά τόν λόγο τοῦ Παπουλάκου**». Αὐτή, ὅμως, δέν εἶναι ἐπιστημονική διάλεξι, μέ τήν ὁποίαν μπορεῖ νά μᾶς πείση. Αὐτά μόνον στά παραμύθια γράφονται καί λέγονται.

1. Ἴδε· **Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου**, *Ἡ Ἀνακήρυξις τῶν ἁγίων ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ*, Ἀθῆναι 1948, **Ἱερωνύμου Κοτσώνη**, ἐν *Θ.Η.Ε., Τόμος Α΄*, στήλη 272 κ.ἑξ., **Στυλιανοῦ Παπαδοπούλου**, *Διαπίστωση καί διακήρυξη τῆς ἁγιότητος τῶν ἁγίων*, Κατερίνη 1990, τοῦ αὐτοῦ· *Ὑπόμνημα πρός τήν ΔΙΣ περί τῆς προτεινομένης ἁγιοποιήσεως τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου*, ἐν «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ», 11-12-1994, σελ. 1 καί 4.

Ἀντισυνταγματικὴ βαρεῖα εἰσφορὰ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας

ΙΕΡΟΣ «ΚΛΕΦΤΟΠΟΛΕΜΟΣ» ΔΙΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως: Ἀνάλγητος ἡ Πολιτεία

Συμφώνως μὲ ρεπορτὰζ τῆς κ. Μαρίας Ἀντωνιάδου εἰς τὴν ἐφημερίδα «Βῆμα» ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Φεβρουαρίου:

«"Κλεφτοπόλεμος" μεταξὺ ἱεραρχῶν καὶ διευθυντῶν τῆς Ἐφορίας προβλέπεται τὸ ἀμέσως ἑπόμενο χρονικὸ διάστημα σὲ ὁλόκληρη τὴν ἐπικράτεια, καθὼς σὲ τρεῖς ἡμέρες οἱ Μητροπολίτες πρέπει νὰ ὑποβάλουν συμπληρωματικὲς δηλώσεις γιὰ τὸ Ἑνιαῖο Τέλος Ἀκίνητης Περιουσίας (ΕΤΑΚ), ἀφοῦ ἀναπροσαρμόστηκε ὁ συντελεστὴς ἀπὸ 1 σὲ 3 γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Μὲ ἐγκύκλιο σημείωμα, τὸ ὁποῖο ἀπέστειλε στὶς 80 Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπισημαίνει ὅτι "Νομικὸ Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου μπορεῖ νὰ θεωρήσει ὅτι ἡ ἐπιβολὴ ΕΤΑΚ ποσοστοῦ 3% εἶναι ἀντισυνταγματική".

Ἀκόμη, ἡ Σύνοδος ἀπέστειλε στοὺς Μητροπολίτες καὶ εἰδικὸ σημείωμα τοῦ νομικοῦ της συμβούλου κ. Θεοδ. Παπαγεωργίου, τὸ ὁποῖο μποροῦν νὰ χρησιμοποιήσουν στὶς συζητήσεις τους μὲ τοὺς ὑπευθύνους τῆς Ἐφορίας στὴν περιοχή τους καὶ τεκμηριώνει τὴν ἄποψη ὅτι ἡ αὔξηση εἶναι ἀντισυνταγματική.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἡ ὁποία εἶχε δηλώσει ὅτι θὰ πληρώσει τὸ 3% στὴν αὔξηση τῆς φορολόγησης μόνο γιὰ τὰ ἀκίνητά της, ποὺ ἔχουν ἐμπορικὴ ἀξία, συστήνει στοὺς Ἱεράρχες νὰ μὴ πληρώσουν ΕΤΑΚ γιὰ τὰ ἀκίνητα, ποὺ εἶναι δεσμευμένα. Πρόκειται γιὰ μεγάλης ἐμπορικῆς ἀξίας ἀκίνητα, τά ὁποῖα ἔχουν καταπατηθεῖ ἀπὸ ἰδιῶτες ἢ διεκδικοῦνται ἀπὸ δήμους καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα ἡ Ἐκκλησία προσέφυγε στὰ δικαστήρια, δικαιώθηκε, ἀλλὰ μέχρι στιγμῆς δὲν ἔχουν ἐκδοθεῖ τὰ ἀναγκαῖα προεδρικὰ διατάγματα.

Ἀκόμη τοὺς καλεῖ νὰ μὴ πληρώσουν ΕΤΑΚ γιὰ τὰ ἀγροτεμάχια, ποὺ δὲν ἐνοικιάζονται, γιὰ τὶς ἐκτάσεις ποὺ εἶναι ἀνεκμετάλλευτες καὶ γιὰ τὰ ἀκίνητα, ποὺ ἔχουν ρυμοτομηθεῖ προκειμένου νὰ γίνουν κοινόχρηστοι χῶροι.

Ἐπίσης, ἐπισημαίνεται στοὺς Μητροπολίτες ὅτι ἐὰν ὑποβάλουν δήλωση θὰ πρέπει νὰ σημειώσουν δίπλα τὴν ἔνδειξη "μὲ ἐπιφύλαξη". Καὶ τοὺς προτείνεται νὰ προσφύγουν στὰ διοικητικὰ δικαστήρια σὲ περίπτωση, ποὺ οἱ ἔφοροι ἀπαιτήσουν τὴν ἀναδρομικὴ αὔξηση τοῦ ΕΤΑΚ γιὰ τὰ ἀκίνητα, ποὺ δὲν ἔχουν ἐμπορικὴ ἀξία.

Συγκεκριμένα τονίζεται: "'Ἐὰν ἀπορριφθεῖ ἀπὸ τὸν προϊστάμενο τῆς ΔΟΥ, νὰ προσφύγετε ἐντὸς 60 ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Πρωτοδικείου τῆς περιοχῆς, ποὺ ἑδρεύει". Ὅπως προστίθεται: "'Ἐὰν σᾶς ἐπιβληθοῦν πρόστιμα προσφύγετε στὰ διοικητικὰ δικαστήρια ἐντὸς 60 ἡμερῶν".

Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος: Ἀνάλγητος ἡ Πολιτεία

Τὴν ὥρα ποὺ θεσπίζονταν οἱ ἐπαχθεῖς Νόμοι γιὰ τὴν Ἐκκλησία περὶ τοῦ ΕΤΑΚ καὶ τοῦ ΑΣΕΠ, δυστυχῶς ὡς συνοδικὰ σώματα συμφωνούσαμε σὲ ὅλα ἢ καταρτίζαμε μονομερεῖς ἐπιτροπές.

Τώρα διαπιστώνουμε τὰ ἀπότοκα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀλιγωρίας μας ἔναντι τῶν ὅσων ψηφίστηκαν σὲ βάρος μας.

Συγχρόνως διαπιστώνουμε καὶ τὴν ἀναλγησία τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας ἔναντι τῆς μαχόμενης Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία μέσω τῶν Μητροπόλεών της, εἶναι περισσότερο ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἄλλο θεσμὸ κοντὰ στὸν ἄνεργο, στὸν ἀπολυμένο, στὸν μετανάστη, στὸν ἀσθενῆ, τοῦ ὁποίου τὸ ταμεῖο δὲν καλύπτει φάρμακα ἢ νοσήλεια, στὸν πλημμυροπαθῆ, στὸν πεινασμένο, στὸν ἡμιαπασχολούμενο, στὸν συνταξιοῦχο.

Ἡ Ἐκκλησία θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ στοργικὸ χέρι τῆς Πολιτείας στὶς ἀδύναμες κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ ὁμάδες. Τώρα μᾶς ἀναγκάζει νὰ περιστείλουμε τὶς φιλάνθρωπες παρεμβάσεις μας σ' αὐτές.

Μᾶλλον τὸ κοινωνικὸ πρόσωπο τῆς Πατρίδος μας παραδίδεται στὴν πανάκριβη καὶ ἀπλησίαστη γιὰ τοὺς φτωχούς, ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία».

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ π. Γερμανός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κεχαριτωμένης

Λίαν πρωΐ τῆς Πέμπτης 4 Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. ὁ Μοναχός π. Γερμανός -κατά κόσμον Βασίλειος Σκορδιᾶς- ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ εἰς τό Ἱερόν Ἡσυχαστήριον τῆς Κεχαριτωμένης Θεοτόκου Τροιζῆνος, τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος π. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου.

Ὁ π. Γερμανός γεννήθηκε στήν Καλαμάτα τό 1933. Σπούδασε Παιδαγωγικά καί ἀργότερα Νομικά. Ἀκολούθησε τόν δικαστικό κλάδο ἕως τό 1984, ὅταν καί ἀπεχώρησε - μέ ἐθελουσία ἔξοδο ὡς Ἐφέτηςκαί ἐκάρη Μοναχός εἰς τήν Μονήν τῆς Κεχαριτωμένης. Ἀπό τήν πρώτην στιγμήν μέχρι καί τήν τελευτήν του ἠσκήθη μέ συνέπειαν καί πολλήν σπουδήν εἰς τά πνευματικά ἀγωνίσματα.

Διεκρίνετο διά τήν βαθεῖαν καί συγχρόνως λεπτήν μοναχικήν του συνείδησιν καθώς καί τόν ἰσχυρόν πρός τόν Θεόν ζῆλον του. Συνεδύαζε θαυμαστῶς τήν δικαιοσύνην μέ τήν εὐγένειαν καί τήν ἀκρίβειαν μέ τήν συμπάθειαν. Διηκόνησε ὡς Ἀρχοντάρης τῆς Ἱ. Μονῆς μετά πολλῆς αὐταπαρνήσεως καί εἰλικρινοῦς ἀγάπης, πιστεύων ἀκραδάντως ὅτι εἰς τό πρόσωπον τῶν ἐλαχίστων ἀδελφῶν του ὑπηρετεῖ αὐτόν τόν Χριστόν. Κοινή εἶναι ἡ διαπίστωσις ὅτι «Ὁ ἀείμνηστος ὑπῆρξε τῷ ὄντι ἁγία μορφή, εὐλαβέστατος καί χαρισματοῦχος μέ ἐκεῖνα τά χαρίσματα, τούς καρπούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τούς ὁποίους ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τήν πρός Γαλάτας ἐπιστολήν του. Ἡ παρουσία του τίμησε τήν Ἱεράν καί Σεβασμίαν Ἀδελφότητά σας».* Καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τῆς ἐπιγείου ζωῆς του ὑπέμεινε ἀγογγύστως τάς πολυχρονίους ἀσθενείας του καί τά τέλη του ἦσαν ὁσιακά. Νά ἔχουμε τήν εὐχή του. Ἀμήν.

* Ἀπόσπασμα ἀπό ἐπιστολήν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερώνυμου πρός τό Ἱ. Ἡσυχαστήριον ἐπί τῇ ἐκδημίᾳ τοῦ π. Γερμανοῦ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Στίς ἐκδόσεις «**Ἀρμός**» (Μαυροκορδάτου 11, τηλ. 210.3830604) τήν **Πέμπτη 18 Μαρτίου καί ὥρα 7:30 μ.μ** θά γίνει παρουσίαση τοῦ νέου βιβλίου τοῦ **Καθηγητοῦ κ. Π.Β. Πάσχου «Προσευχή καί Ὑπακοή»–Μικρό Γεροντικό Ζ΄**. Θά μιλήσουν ὁ ἱεροκήρυξ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν **π. Χρυσόστομος Παπαθανασίου,** ὁ Ὁμότ. Καθηγητής Θεολογίας **κ. Δημήτριος Γόνης** καί ὁ Ἐπίκουρος Καθηγητής Θεολογίας **κ. Κων/νος Κορναράκης.** Θά ἀπαγγείλει ἀποφθέγματα τοῦ Γεροντικοῦ ὁ μαγίστρος τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας **κ. Σταῦρος Γριμάνης.**

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΙΑΝ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ ΕΓΝΩΡΙΣΑΝ ΠΡΩΤΟΦΑΝΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΑΚΜΗΝ

Ἐτόνισεν ὁ Πατριάρχης Μόσχας εἰς ἐκδήλωσιν διὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας

Ὁ Πατριάρχης Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ. Κύριλλος συμμετεῖχεν εἰς τὸ καθιερωμένον δεῖπνον, τὸ ὁποῖον παρέθεσεν ὁ Ἕλλην Πρέσβης πρὸς τιμὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Ὀρθοδοξίας. Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας εἰς ὁμιλίαν του ἀνεφέρθη εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν λαῶν Ρωσίας καὶ Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀναλλοίωτον ταυτότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐνῶ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας εἶπε, συμφώνως μὲ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Πρακτορεῖον Εἰδήσεων Romfea, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Φεβρουαρίου, τὰ ἀκόλουθα:

«"Ὁ ἱστορικὸς καμβὰς τοῦ ἐν λόγῳ γεγονότος, τοῦ ἀναφερόμενου ὡς Θρίαμβος τῆς Ὀρθοδοξίας, εἶναι πασίγνωστος. Ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 843, ποὺ συνεκλήθη ἀπὸ τὴν αὐτοκράτειρα Ἁγία Θεοδώρα, ἀναστήλωσε τὴν εἰκονολατρεία ἐπαναβεβαιώνοντας ἔτσι τὶς ἀποφάσεις τῆς Ἑβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Τὴν πρώτη Κυριακὴ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς οἱ εἰκόνες ἐπανατοποθετήθηκαν πανηγυρικὰ σὲ ὅλους τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὡς ἀνάμνηση αὐτοῦ τοῦ γεγονότος τοποθετοῦμε κι ἐμεῖς ἕως σήμερα τὶς ἅγιες εἰκόνες στὴ μέση τοῦ Ναοῦ καὶ τελοῦμε τὴν καθιερωμένη τελετὴ τῆς Ὀρθοδοξίας", συνέχισε ὁ Πατριάρχης Μόσχας.

Ἀκόμη τόνισε: "Μιὰ καινούργια ἐποχὴ γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ποὺ ἄρχισε μετὰ τὴ λήξη τῆς ἐποχῆς τῶν εἰκονομαχικῶν ταραχῶν, σηματοδοτήθηκε ἀπὸ τὴν πρωτοφανῆ πνευματικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἀκμή. Αὐτὴ ἡ φάση στὴν ἱστορία τοῦ Βυζαντίου ὄχι μόνο ἐμπλούτισε τὸν ἑλληνικὸ λαὸ ἀλλὰ καὶ ἔδωσε τὸ καρποφόρο κίνητρο γιὰ τὴν ἱεραποστολικὴ δράση στὸ σλαβικὸ κόσμο".

Ἐπίσης, ὁ Πατριάρχης Μόσχας Κύριλλος, ὑπενθύμισε γιὰ ἀκόμη μιὰ φορὰ τοὺς πνευματικοὺς δεσμοὺς μεταξὺ Ἑλλάδας καὶ Ρωσίας, τονίζοντας ὅτι "Οἱ πνευματικοὶ δεσμοί, μὲ τοὺς ὁποίους συνδέθηκαν ἀπὸ τότε οἱ λαοί μας, προσδιόρισαν τὴν κοινή μας ἱστορία. Μιὰ ἀπὸ τὶς λαμπρὲς σελίδες αὐτῆς ἦταν ἡ ὑποστήριξη τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους ἀπὸ τὴν Ρωσικὴ Κυβέρνηση. Καὶ δὲν ἦταν τυχαῖο ὅτι ὁ πρῶτος Κυβερνήτης τοῦ νεοσύστατου Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀναδείχθηκε ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας κόμης Ἰωάννης Καποδίστριας, τοῦ ὁποίου τὴν 200ή (διακοσιοστὴ) ἐπέτειο τῆς διπλωματικῆς ὑπηρεσίας ἑορτάσαμε πέρυσι".

"Τόσο στὸ παρελθόν, ὅσο καὶ στὸ παρὸν ὁ ἑνωτικὸς παράγοντας τῶν σχέσεων Ρωσίας καὶ Ἑλλάδας, εἶναι ἡ εὐαισθησία τῶν λαῶν μας ἀπέναντι στὰ ἠθικὰ θέματα καὶ ἡ ἐπιμελὴς ἀντιμετώπιση τῆς κληρονομημένης παράδοσης. Ὁ κοινωνικὸς βίος καὶ τῶν δύο χωρῶν χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴ δημιουργικὴ ἀναζήτηση τῆς ἁρμονικῆς ἀναλογίας μεταξὺ τῆς προόδου καὶ τῆς πιστότητας στὰ πατρῷα ἰδεώδη", συνέχισε ὁ Πατριάρχης Μόσχας.

Ἀκόμη ὁ κ. Κύριλλος, μίλησε καὶ γιὰ τὴ συνάντηση, ποὺ εἶχε μὲ τὸν Ἕλληνα Πρωθυπουργό: "Πρὶν μερικὲς μέρες εἶχα συνάντηση μὲ τὸν Πρωθυπουργὸ τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Παπανδρέου, μὲ τὸν ὁποῖο συζητήσαμε ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ θέματα. Μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση θὰ ἤθελα νὰ ἐπισημάνω ὅτι στὶς μέρες μας οἱ ἀδελφικὲς σχέσεις μεταξὺ τῶν λαῶν μας δὲν πραγματοποιοῦνται μόνο στὸ ἐπίσημο ἐπίπεδο τῶν κυβερνήσεων καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας, ἀλλὰ καὶ στὸ ἐπίπεδο τῶν ἀνθρώπων, ποὺ δὲν εἶναι περιβεβλημένοι μὲ εἰδικὲς ἁρμοδιότητες».

Ἀπεχώρησαν ἐκ τῶν «Χαιρετισμῶν», ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τόν Ἱερόν Ναόν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἱερώνυμος

Ἤρχισαν αἱ πρῶται ἀντιδράσεις ἐναντίον τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας διά τήν στάσιν της τόσον εἰς τό μεταναστευτικόν, ὅσον καί διά τήν συγκατάθεσίν της εἰς τήν ἀπόδοσιν Ἰθαγενείας εἰς τούς νομιμοποιημένους μετανάστας. Τάς ἀντιδράσεις ἐγεύθη ὁ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν κ. Ἱερώνυμος εἰς τόν Ἅγ. Παντελεήμονα Ἀθηνῶν, κατά τήν διάρκειαν τῆς δευτέρας στάσεως τῶν Χαιρετισμῶν. Συμφώνως μέ εἰδήσεις, αἱ ὁποῖαι εἶδον τό φῶς ὑπό τῶν μπλόγκερς, ὅταν προσῆλθεν εἰς τόν Ἱ. Ναόν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἀπεχώρησε ἐπιδεικτικῶς τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καί ἔμειναν ἐντός τοῦ Ἱ. Ναοῦ ἐλάχιστοι πιστοί. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, πού ὁ λαός ἀντιδρᾷ μέ αὐτόν τόν τρόπον. Ἡ περιοχή ἀντιμετωπίζει πολλά προβλήματα ἐκ τῆς παρανόμου μεταναστεύσεως, οἱ κάτοικοι διαμαρτύρονται διά τήν ὑποβάθμισιν τῆς ζωῆς των καί τήν ἀπαξίωσιν τῆς περιουσίας των. Τόν τελευταῖον καιρόν ἐκφράζουν τήν δυσαρέσκειάν των καί διά τήν τοπικήν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία δέν τούς συμπαρίσταται, ἐνῶ βοηθοῦν μέ τόν ὀβολόν των διά τό φιλανθρωπικόν της ἔργον.